

Міністерство освіти і науки України
ДВНЗ “Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника”

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

голова Приймальної комісії

_____ проф. І. Є. Цепенда
«17» лютого 2020 р.

П Р О Г Р А М А

фахового вступного випробування для прийому вступників на другий (третій) курс (з нормативним терміном навчання на вакантні місця) або на перший курс (зі скороченим терміном навчання) за умови вступу на споріднену спеціальність у межах вакантних місць ліцензованого обсягу з

Соціальної роботи
(назва конкурсного предмета)

для зарахування на навчання за ступенем бакалавра
за спеціальністю

231 Соціальна робота. Соціальна робота

(шифр, спеціальність)

на основі освітньо-кваліфікаційного рівня молодшого спеціаліста у 2020 році

Розглянуто та схвалено
на засіданні Приймальної комісії
ДВНЗ “Прикарпатський національний
університет імені Василя Стефаника”
Протокол № 1 від «17» лютого 2020 р.

Івано-Франківськ – 2020

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Метою вступного випробування з “Соціальної педагогіки” є перевірка знань і відбір вступників для зарахування на навчання за ступенем “бакалавр” за напрямом підготовки, спеціальністю 231 Соціальна робота. Соціальна робота при прийомі на навчання на основі освітньо-кваліфікаційного рівня молодшого спеціаліста до ДВНЗ “Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника” у 2020 році.

Наведений перелік питань, які виносяться на вступне випробування, дасть можливість вступнику систематизувати свої знання та допоможе зорієнтуватися, на які питання треба звернути увагу при підготовці до вступного випробування.

Перелік рекомендованої літератури сприятиме у пошуку і підборі джерел підготовки для вступного випробування.

ОСНОВНІ ПИТАННЯ З ДИСЦИПЛІНИ “СОЦІАЛЬНА ПЕДАГОГІКА”

Тема 1. Теоретичні основи соціальної педагогіки

Поняття соціальної педагогіки, її об’єкт, предмет, основні категорії. Місце соціальної педагогіки в системі наук про людину й суспільство. Завдання та функції соціальної педагогіки. Принципи й закономірності соціально-педагогічної діяльності. Класифікація методів соціально-педагогічної діяльності. Характеристика організаційних форм соціально-педагогічної діяльності. Розвиток і формування особистості в соціумі. Поняття соціалізації; взаємозв’язок соціалізації та соціального виховання. Основні концепції соціалізації особистості. Особливості, види, механізми соціалізації особистості. Сфери, стадії, фази, інститути соціалізації особистості. Неприятливі умови соціалізації.

Тема 2. Сімейне середовище як фактор соціалізації особистості

Місце та роль сім’ї в соціалізації особистості. Основні функції сім’ї. Типологія сімей. Проблеми сучасної сім’ї; типові помилки сімейного виховання. Проблема дистантної сім’ї і трудової міграції. Зміст соціально-педагогічної допомоги сім’ї, її складові. Форми й методи взаємодії соціального педагога з сім’єю. Фактори і причини сирітства. Сімейні форми влаштування дітей-сиріт. Державна система закладів для дітей-сиріт. Усиновлення як одна з форм влаштування дітей-сиріт і дітей, позбавлених батьківського піклування. Юридичні й організаційні основи усиновлення. Адаптація прийомної дитини у сім’ї. Роль соціального педагога у розв’язанні проблем виховання усиновленої дитини.

Тема 3. Альтернативні форми державної опіки над дитиною

Організаційні засади утворення і діяльності прийомної сім’ї, дитячого будинку сімейного типу. Проблеми адаптації дитини у прийомній сім’ї, дитячому будинку сімейного типу. Соціальний супровід прийомних сімей, дитячих будинків сімейного типу.

Тема 4. Дитяча бездоглядність і безпритульність як соціально-педагогічна проблема

Поняття дитячої бездоглядності й безпритульності. Категорії бездоглядних і безпритульних дітей. Передумови й причини бездоглядності й безпритульності дітей. Профілактика дитячої бездоглядності й безпритульності. Притулок для дітей – державний заклад соціального захисту безпритульних. Напрями й форми роботи соціального педагога в притулку для дітей.

Тема 5. Соціально-педагогічна діяльність у галузі освіти

Соціальні завдання школи в сучасних умовах. Завдання і функції діяльності соціального педагога в загальноосвітньому навчальному закладі. Зміст, напрями роботи соціального педагога в загальноосвітньому навчальному закладі. Поняття обдарованості: наукові трактування. Класифікація дитячої обдарованості; характерні особливості обдарованих дітей. Соціально-педагогічна підтримка й захист обдарованих дітей – пріоритет державної освітньої політики. Професійні компетенції соціального педагога в роботі з обдарованими дітьми. Класифікація дітей і молоді з особливими потребами. Типи навчально-виховних закладів для дітей і молоді з обмеженими функціональними можливостями. Соціально-педагогічна робота з дітьми з особливими потребами і сім'ями, в яких вони виховуються.

Тема 6. Соціально-педагогічний аспект проблеми девіантної поведінки дітей і підлітків

Девіантна поведінка як форма соціальної дезадаптації дітей і підлітків: психолого-педагогічний аспект. Класифікація девіантної поведінки. Адиктивна поведінка дітей і підлітків. Класифікація адиктивної поведінки. Причини й наслідки дитячого алкоголізму. Причини, особливості й наслідки дитячої та підліткової наркоманії. Структура, зміст, особливості соціально-педагогічної діяльності з дітьми девіантної поведінки. Заходи із запобігання алкоголізму та наркоманії. Проблема злочинності неповнолітніх, її причини. Типологія груп неповнолітніх правопорушників. Спеціальні навчально-виховні заклади для неповнолітніх правопорушників. Структура і зміст індивідуальної профілактичної роботи з неповнолітнім правопорушником.

ПЕРЕЛІК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Безпалько О. В. Соціальна педагогіка в схемах і таблицях: навч. посіб. / О. В. Безпалько; Національний педагогічний ун-т ім. М. П. Драгоманова. – К. : Логос, 2003. – 134 с.
2. Богданова І. М. Соціальна педагогіка : навч. посіб. – К. : Знання, 2008. – 343 с. – (Бібліотека соціального педагога).
3. Євтух М. Б. Соціальна педагогіка: підруч. для студ. вищ. навч. закл. / М. Б. Євтух, О. П. Сердюк; Міжрегіональна академія управління персоналом (МАУП). – К. : МАУП, 2002. – 229 с.
4. Заверико Н. В. Соціальна педагогіка: навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / Н. В. Заверико; ДВНЗ “Запоріж. нац. ун-т” МОН України. – Запоріжжя : Запорізький нац. ун-т, 2011. – 259 с.
5. Методи та технології роботи соціального педагога : навч. посібн. / [автори-укладачі: С. П. Архипова, Г. Я. Майборода, О. В. Тютюнник]. – К. : Видавничий Дім “Слово”, 2011. – 496 с.

6. Міщик Л. І. Соціальна педагогіка : навч. посібник / Л. І. Міщик; Інститут змісту і методів навчання. – К., 1997. – 139 с.
7. Пальчевський С. С. Соціальна педагогіка : навч. посібник для студ. вищих пед. навч. закл. / С. С. Пальчевський. – К. : Кондор, 2005. – 560 с.
8. Пенішкевич Д. І. Соціальна педагогіка: модульна технологія навчального курсу / Д. І. Пенішкевич, Л. І. Тимчук. – Чернівці : ЧНУ, 2010. – 496 с.
9. Сейко Н. А. Соціальна педагогіка : для студ. пед. навч. закладів / Н. А. Сейко; Житомирський держ. педагогічний ун-т ім. Івана Франка. – Житомир, 2002. – 260 с.
10. Соціальна педагогіка: навч. посіб. / за ред. д-ра пед. наук, проф. О. В. Безпалько. – К. : Академвидав, 2013. – 309 с.
11. Соціальна педагогіка: навч. посібник / А. Й. Капська, Л. І. Міщик, З. І. Зайцева, О. В. Безпалько, Р. Х. Вайнола; Національний педагогічний ун-т ім. М. П. Драгоманова; Український держ. центр соціальних служб для молоді. – К., 2000. – 264 с.
12. Соціальна педагогіка: навч.-метод. посіб. : у 2-х частинах / за ред. П. М. Гусака, Л. К. Грицюк. – Луцьк : РВВ “Вежа” Волин. націон. ун-ту ім. Лесі Українки, 2009. – Ч. 1. – 253 с.; Ч. 2. – 546 с.
13. Соціальна педагогіка: підручник для студ.вищ. навч. закладів / за ред. А. Й. Капської; Національний педагогічний ун-т ім. М. П. Драгоманова. Інститут соціальної роботи та управління. – 4-те вид., перероб. і доп. – К. : Центр учбової літератури, 2009. – 488 с.
14. Соціальна педагогіка: теорія і технології: підручник / [за ред. І. Д. Зверєвої]. – К : Центр навчальної літератури, 2006. – С. 47–160.
15. Якса Н. В. Соціальна педагогіка: короткий курс лекцій / Н. В. Якса; Житомирський держ. ун-т ім. Івана Франка. – Житомир : Видавництво ЖДУ ім. І. Франка, 2009. – 296 с.

ОСНОВНІ ПИТАННЯ З ДИСЦИПЛІНИ “СОЦІАЛЬНА ПОЛІТИКА”

Тема 1. Поняття та сутність соціально-молодіжної політики.

Основні терміни соціально-молодіжної політики. Характеристика поняття “молодь”. Молодь як об’єкт соціальної політики та соціальної роботи.

Тема 2. Зародження соціально-молодіжної політики в світі.

Причини зародження соціально-молодіжної політики в світі. Основні моделі соціально-молодіжної політики. Сучасна соціально-молодіжна політика в світі на початку XXI ст. Зародження молодіжного руху в світі.

Тема 3. Формування соціально-молодіжної політики в Україні.

Проявлення соціально-молодіжної політики в Україні в різні історичні періоди. Розвиток соціально-молодіжної політики незалежної України: періоди становлення. Концепції соціально-молодіжної політики в Україні. Історичні етапи становлення молодіжного руху в Україні. Його сучасний стан.

ПЕРЕЛІК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

- 1.Бакаєв О., Біленчук П. Деякі концептуальні проблеми молодіжної політики в Україні // Розбудова Держави. – 1996. – №1. – С. 13-20.
- 2.Балакірева О. М., Головенько В. А. Державна молодіжна політика як важливий напрям діяльності владних інститутів щодо розв’язання проблем молоді в сучасній Україні // Укр. соціум. – 2006. – № 6. – С. 149 – 150;
- 3.Болбат Т. та ін. Генеза молодіжного руху України // Молодь України: стан, проблеми, шляхи розв’язання. – К.: А.Л.Д., 1996. – С. 61-68.

- 4.Бородін Є. І. Державна молодіжна політика в незалежній Україні: формування та розвиток національної моделі (1991-2006 рр.) // Грані. – 2006. – № 6. – С.53 – 57.
- 5.Бородін Є. І. Держава і молодь: історія ювенального законодавства в Україні (середина 80-х – початок 90-х років ХХ ст.). – К.: Укр. центр політ. менеджменту, 2004. – 238 с.
- 6.Бородін Є. І. Історія формування державної молодіжної політики в Україні (1991 – 2004 рр.): Монографія. – Д.: Герда, 2006. – 472 с.
- 7.Бородін Є. І. Історія розробки загальнодержавної програми підтримки молоді в Україні (початок ХХІ сторіччя) // Грані. – 2005. – №3. – С. 3-9.
- 8.Голець В. Генеза та засади єдності молодіжного руху в Україні // Молода нація: Альманах. – 1996. – №3. – С.142-146
- 9.Головатий М. Ф. Деякий досвід і проблеми розробки і здійснення молодіжної політики у другій половині 80-х першій половині 90-х років у колишньому СРСР та в Україні // Головатий М.Ф. Молодіжна політика в Україні: проблеми оновлення. – К., 1993. – С.84-114.
10. Головатий М. Особливості та суб'єкти формування і реалізації молодіжної політики в Україні у сучасних умовах // Ракурс УІМ. – 1994. – №1. – С. 5-9.
11. Головенко В. А. Сучасні тенденції та генезис молодіжного руху в Україні // Молодь України: стан, проблеми, шляхи розв'язання. – К., 1993. – С. 58-67.
12. Головенько В. А. Молодіжний рух України: історія і сучасність // Молодіжний і дитячий рух в Україні: історія та генезис. – К., 1993. – С. 24-50.
13. Головенько В. А. Молодіжний рух в Україні: історія та сьогодення // Рідна школа. – 1993. – №5. – С.15-17
14. Головенько В. Періодизація і зародження молодіжного руху // Ракурс УІМ. – 1994. – №1. – С.25-31
15. Дмитров М. Ф. Пріоритетні напрями молодіжної політики у діяльності державних місцевих структур та громадських організацій // Проблеми освіти. – 2006. – №44. – С. 63-67
16. Зінченко А. Державна молодіжна політика: історія формування, проблеми, перспективи // Політичний менеджмент. – 2007. – № 1. – С. 185-186
17. Карнаух А. Проблеми молодіжної політики в сучасній Україні // Політичний менеджмент. Політологія. – 2005. – №4. – С. 63-69.
18. Концепція державної молодіжної політики в Україні в сучасних умовах і шляхи її реалізації // Головатий М.Ф. Молодіжна політика в Україні: проблеми оновлення. – К., 1993. – С. 127-142.
19. Кривчик Г. Г. Молодіжна політика в Україні у дзеркалі історизму і об'єктивності // Грані. – 2006. – № 6. – С. 153 – 155;
20. Левковська Н. Динаміка ціннісних орієнтацій молоді // Політичний менеджмент. – 2006. – №1. – С. 85-94.
21. Медуниця О. Державна молодіжна політика в Україні // Визвольний шлях. – 2003. – Кн. 3. – С. 13-19.
22. Молодіжні громадські об'єднання і виконавчі структури влади: пошук шляхів взаємодовіри і взаємопідтримки // Молодіжний і дитячий рух в Україні: Історія та генезис. – К., 1993. – С. 3-8.
23. Молодіжні організації в Україні // Молодь України: молоді і закон. – К., 1992. – С. 57-59.
24. Моругін С. Покоління як соціально-політична одиниця (проблеми структуризації укр. молоді) // Молода нація. – 1996. – №3. – С. 160-165.
25. Молодь України у дзеркалі соціології / заг. ред. О. Балакіревої і О. Яременка. – К.: УІСД, 2001. – 210 с.
26. Молодь України: стан, проблеми, шляхи розв'язання: Зб. наукових публікацій Укр. НДІ проблем молоді. Вип. 6. – К.: АТ “Видавництво столиця”, 1997. – 208 с.
27. Немирівський Я. Регіональна молодіжна політика в Україні // Молодь України: стан, проблеми, шляхи розв'язання. – К.: А.Л.Д., 1996. – С. 29-40.
28. Перепелиця М. Державна молодіжна політика в Україні (регіональний аспект). – К.,

2001. – 220 с.

29. Перепелиця М. Державна молодіжна політика: молодь, про її формування та реалізацію // Віче. – 2000. – №10 – С. 47-61.

30. Стан наукової розробки проблем молоді та молодіжної політики і основні джерела їх дослідження // Головатий М. Ф. Молодіжна політика в Україні: проблеми Оновлення. – К., 1993. – с.15-31.

31. Стан реалізації держ. молодіжної політики в Україні // Довідкові матеріали про становище молоді та хід реалізації держ. молодіж. політики в Україні. – К., 1997. – С. 56-98.

32. Шульга В. В. Соціально-педагогічні аспекти державної молодіжної політики в Україні // Проблеми науки. – Науково-методичний збірник. Вип.. 40. – К., 2004. – С.32-40.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

Порядок проведення та критерії оцінювання вступних випробувань регулюється Положенням про організацію вступних випробувань у ДВНЗ “Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника”.